

Zeeland in actie: meedoen - bewegen - presteren

Provinciale nota sport en bewegen 2008 - 2010

Zeeland in actie: meedoen - bewegen - presteren

Provinciale nota sport en bewegen 2008 - 2010

Inhoudsopgave

Voorwoord	5
1. Inleiding	7
1.1 Waarom een provinciale sport- en bewegingsnota?	7
1.2 Wat is sport?	7
1.3 Missie van het provinciaal sport- en bewegingsbeleid	9
1.4 Rol van de provincie / SportZeeland	9
1.5 Relatie met andere beleidsterreinen	11
1.6 De provinciale strategie, 5 thema 's	11
1.7 Leeswijzer	13
2. De thema 's (Actieprogramma sport en bewegen)	15
2.1 Actieve gezonde leefstijl	15
2.2 Participatie	21
2.3 Bewegingsruimte	25
2.4 (Top)sportevenementen en sportpromotie	29
2.5 Talentenondersteuning	31
3. Financieel kader	35
4. Monitor; 'meten is weten'	37
Bijlage 1	39
Achtergrondinformatie en statistische gegevens	39
Bijlage 2	47
Beleidsregels (top) sportevenementenregeling	47

meedoen - bewegen - presteren

Voorwoord

Voor u ligt de nieuwe provinciale sportnota. Ik ben er trots op u, mede namens Provinciale Staten van Zeeland, het nieuwe sportbeleid te mogen presenteren. Sport is de meest ondernomen vrijetijdsactiviteit. Sport is er voor jong en oud, voor mensen met verschillende achtergronden en met uiteenlopende sportbehoeften. Kortom: sport is er voor iedereen!

Het sportbeleid is onderdeel van de sociale pijler van het provinciaal beleid en daaruit voortvloeiende plannen zoals de Beleidsprogrammering Sociale Zorg. Als gevolg van de herijking van het sociaal beleid is besloten de looptijd van deze nota te beperken tot 2010. De nota "Zeeland in actie" heeft als centrale ambitie om sporten en bewegen te stimuleren, dit sluit aan op onze sociale doelstellingen om een gezonde leefstijl te bevorderen.

Sport heeft duidelijke raakvlakken met gezondheid, welzijn en onderwijs, maar is op nog veel meer terreinen aanwezig. Om de functies van sport optimaal te benutten is een integrale aanpak vereist. Deze sportnota zet de contouren uit voor een dergelijke aanpak. Met deze nota zetten wij, meer dan voorheen, sport neer als middel voor het realiseren van een breed scala aan provinciale doelstellingen. In lijn met het gedachtegoed uit ons collegeprogramma: 'Nieuwe verbindingen' zoeken we naar nieuwe relaties tussen beleidsvelden. Sporten is namelijk ook goed voor de participatie van achterstandsgroepen, het zorgt voor trots en erkenning, het verbindt mensen, vergroot de bekendheid van de regio en kan in het geval van grootschalige evenementen in economisch opzicht spin-off genereren.

Sport is meer dan een leuke vrijetijdsbesteding!
Met deze gedachte wens ik u veel leesplezier en inspiratie toe.

Drs. H. van Waveren
Gedeputeerde Sport Provincie Zeeland

meedoen - bewegen - presteren

1. Inleiding

1.1 Waarom een provinciale sport- en bewegingsnota?

Sport is de meest ondernomen vrijetijdsbesteding. Veel mensen sporten, kijken naar sport of zijn als vrijwilliger actief voor de sport. Het maatschappelijk belang van sport is dan ook zo groot dat dit een eigen beleid rechtvaardigt.

De laatste provinciale sportnota 'Wat Zeeland beweegt' liep van 2001 tot en met 2005 en is daarna met twee jaar verlengd. In deze nota lag de focus op het ondersteunen van lokale partners bij hun sportbeleid. Ook nu is dat nog een belangrijk item, maar de rol die de provincie op zich neemt is aan het verschuiven.

Sport is in toenemende mate het domein van de burger. Het is een uitstekend voorbeeld van de zogenaamde civil society, een samenleving die wordt ingericht door de burger zelf met de overheid achter de hand. De overheid faciliteert en benut sport als middel voor het realiseren van maatschappelijke doelen.

Bijvoorbeeld:

- ter preventie van overgewicht;
- om jongeren basiswaarden bij te brengen als sportiviteit, samenwerking en respect;
- als bindmiddel en symbool om het beste uit jezelf te halen.

De provincie Zeeland heeft deze gedachte met haar collegeprogramma 'Nieuwe verbindingen' onderstreept. Sport benutten als middel om een breed scala beleidsdoelstellingen te realiseren, bijvoorbeeld zoals die in het kader van het integraal jeugdbeleid en de beleidsprogrammering sociale zorg. Om deze rolopvatting te verankeren is een nieuwe provinciale sportnota noodzakelijk. Die ligt hier voor.

1.2 Wat is sport?

Sport is een begrip waar iedereen een andere inhoud aan geeft.

Kunnen activiteiten als dammen en bridge, die geen fysiek element bevatten, tot sport worden gerekend? Speleologie is wel fysiek, maar wordt weer niet in wedstrijdverband beoefend. Synchronzwemmen wordt wel in wedstrijdvorm beoefend, maar heeft weer geen spelelement, enzovoorts. De één interpreteert een activiteit als 'sport' of 'sportief', terwijl een ander dit met even sterke argumenten tegenspreekt. Dit komt omdat sport in veel verschillende vormen voor komt en omdat de begrippen 'sport' en 'sportief' vaak te pas en te onpas ergens worden opgeplakt.

meedoen - bewegen - presteren

1. Inleiding

Als we kijken naar de definitie van sport in het kader van deze nota dan hebben we het over sport- en bewegingsbeleid. 'Sport' heeft in onze ogen te maken met competitie en moet dus een wedstrijd-element bevatten zoals voetbal, tennis en wielrennen. We gaan daarbij uit van erkende sporten. Daarnaast richten we ons op 'bewegen', daarbij hoeft geen sprake te zijn van een wedstrijd-element, maar er dient wel sprake te zijn van fysieke inspanningen bijvoorbeeld wandelen, fietsen, fitness. Dit kan zowel georganiseerd als ongeorganiseerd plaatsvinden.

1.3 Missie van het provinciaal sport- en bewegingsbeleid

Voor het provinciale sportbeleid van de komende jaren hebben wij de volgende missie geformuleerd:

'Zeeland kent een goed (top)sportklimaat en nodigt uit tot bewegen, er wonen gezonde en actieve inwoners'

1.4 Rol van de provincie / SportZeeland

Het provinciale sportbeleid werd tot nu toe bepaald door de Welzijnswet uit 1996. Daar was sprake van een bepaalde rolverdeling tussen de verschillende overheden.

Gemeenten: 1e lijns

De gemeenten zijn verantwoordelijk voor het zogenaamde uitvoerende werk, zoals het instandhouden en verbeteren van de lokale sport- en recreatie-infrastructuur en het lokaal sport- en accommodatiebeleid.

Provincies: 2e lijns

De provincies ondersteunen het uitvoerende werk van de gemeenten (zogenaamd steunfunctiewerk). Voor de uitvoering van deze steunfunctietaken zijn in het verleden provinciale sportraden opgericht (nu SportZeeland).

Rijk: 3e lijns

Het Rijk zorgt voor de landelijke regiefunctie. De verantwoordelijkheden bestaan ondermeer uit: signalering van nieuwe ontwikkelingen, stimuleren van nieuw beleid, internationale uitwisselingen zorgen voor een landelijke sportinfrastructuur.

meedoen - bewegen - presteren

In 2005 heeft het Rijk de nota "Tijd voor Sport 2005 – 2010" vastgesteld, samen met de Wmo zorgt dit voor een verschuiving in de beleidsdoelstellingen van sport. Het Rijksbeleid richt zich de komende jaren op:

- Mensen gaan meer sporten ter bevordering van hun gezondheid.
- Via de sport ontmoeten mensen elkaar en nemen deel aan maatschappelijke activiteiten.
- Mensen gedragen zich sportief en respecteren de spelregels.
- Topsport wordt bevorderd als symbool voor ambitie, bron van ontspanning en goede promotie van Nederland in het buitenland.

De rijksoverheid wil meer mensen aan het sporten krijgen en besteed met name aandacht aan de deelname van een aantal groepen: jongeren, allochtonen, ouderen en mensen met een beperking. Vooral allochtonen blijken niet alleen minder te sporten, maar zijn ook aanmerkelijk minder actief als vrijwilliger in het verenigingsleven. Expliciet worden de sportbonden, de wijk, het bedrijfsleven, de zorg en het onderwijs als partners genoemd.

Naast sport als middel voor het bevorderen van de gezondheid is ook het sociale aspect van belang. Sport kan bijdragen tot de integratie van minderheden, tot het bevorderen van sociale samenhang in de woonomgeving en het versterken van normen en waarden. Sportverenigingen, die aantrekkelijk willen blijven voor hun leden, moeten zich leren aanpassen aan de nieuwe tijd en moeten ondersteund worden door bonden en overheden.

Topsport is één van de pijlers van het landelijk sportbeleid. Topsporters hebben een symbolische functie. Ze stralen ambitie en doorzettingsvermogen uit. Sport heeft geen kleur, in sport is iedereen gelijk. Topsport draagt ook bij tot de promotie van Nederland en het genereert een toegevoegde economische waarde.

De uitwerking van de Rijksambities vindt naast de landelijke sportorganisaties plaats via de decentrale overheden. De rol van de provincie kent in feite twee niveaus: provinciaal en lokaal. Aan de ene kant neemt de provincie initiatieven, streeft haar eigen doelen na en ontwikkelt zaken op provinciaal niveau, zoals bijvoorbeeld de Senior Games. Aan de andere kant ondersteunen we lokale overheden bij de uitvoering van het lokale sportbeleid als deze aansluiten bij de provinciale doelen. Deze steunfunctie vult SportZeeland namens de provincie Zeeland in.

De ondersteuning bestaat uit de zogenaamde ABC-taken:

- A. Het **A**dviseren van lokale partijen
- B. Zorgen voor deskundigheids**B**evordering van lokale partijen
- C. **C**onsultatie (helpdesk)

1. Inleiding

Het gaat dus nadrukkelijk niet om de uitvoering van activiteiten op lokaal niveau. De uitvoering gebeurt door lokale partijen of kan door lokale partijen worden ingekocht bij SportZeeland. Behalve wanneer het pilots zijn ter ontwikkeling van provinciaal beleid.

1.5 Relatie met andere beleidsterreinen

Zoals uit de voorgaande paragraaf al blijkt staan onze beleidsdoelstellingen op het terrein van sport niet op zichzelf. Met deze nota zetten we niet alleen in op het verbeteren van het sportbeleid, maar op een breed scala aan provinciale doelstellingen. Dit doen we door de samenhang met andere beleidssectoren te vergroten en door "Nieuwe verbindingen" te leggen.

Het sportbeleid wordt (mede) ingezet als middel om bijvoorbeeld provinciale beleidsdoelstellingen op het sociale domein, recreatie&toerisme en promotie van Zeeland te bereiken en ook andersom. Er is vooral een sterke samenhang van de activiteiten in deze sportnota en de Beleidsprogrammering Sociale Zorg en de uitvoering van een aantal actiepunten uit het Integraal Jeugdbeleid, het Provinciaal Fietsbeleid, het Wandelnetwerk Zeeland en Promotiebeleid.

De inzet vanuit sport richt zich primair op beleidsdoelstellingen die over sport en bewegen gaan. Zo wordt ingezet op de ondersteuning van topsporttalenten of sportevenementen ter promotie van sport en bewegen. Echter sport draagt ook bij tot het bereiken van andere maatschappelijke doelen. Zo is er bij grote sportevenementen (zoals de Senior Games of de Ride for the Roses) sprake van economische spin-off en een promotioneel aspect. Andersom dragen andere beleidsvelden ook bij aan de doelstellingen van het provinciale sportbeleid. Zo draagt de inzet in het ruimtelijk beleid bij aan de bewegingsaantrekkelijkheid van de omgeving. Door het platteland op een aantrekkelijke manier te ontsluiten worden mensen (zowel inwoners als toeristen) verleid om meer te gaan bewegen. Dat gebeurt onder meer via het Wandelnetwerk Zeeland, het provinciale fietsbeleid en door de toegankelijkheid van natuurgebieden te vergroten.

1.6 Provinciale strategie, vijf thema's

Om aan onze missie invulling te geven hebben we vijf thema's geformuleerd waarop we onze inspanningen de komende jaren willen richten:

1. Actieve gezonde leefstijl (= sport / sociale zorg)

Dit thema gaat over gezonder leven: meer bewegen en gezondere voedingspatronen.

1. Inleiding

2. Participatie (= sociale zorg)

Dit thema heeft betrekking op de waarde die sport kan vervullen ten aanzien van een aantal sociaal-maatschappelijke aspecten (zoals de deelname van mensen met een beperking, weerbaarheid en respect).

3. Bewegingsruimte (= sociale zorg)

Dit thema gaat over de sport en bewegingsruimte in wijken (speelruimte), maar ook over de beschikbare bewegingsruimte in het buitengebied (fietspaden, wandelpaden, ruiterspaden).

4. (Top)sportevenementen en sportpromotie (= sport)

Dit thema gaat over de bijdrage aan (top)sportevenementen als voorbeeldfunctie.

5. Talentondersteuning (= sport)

Dit thema gaat over de ondersteuning aan (top)sporttalenten.

1.7 Leeswijzer

In het volgende hoofdstuk wordt elk thema nader toegelicht en zijn de ambities voor de komende vier jaar beschreven en de wijze waarop we dit willen aanpakken. De financiën die daarvoor nodig zijn vindt u in hoofdstuk 3. In het laatste hoofdstuk wordt de monitoring beschreven, omdat wij als overheid willen weten wat de resultaten zijn van onze inspanningen.

Tot slot vindt u in de bijlagen cijfers en overige statistische gegevens ter onderbouwing van de verschillende thema's.

Ook vindt u in de bijlagen de criteria waaraan een subsidieverzoek in het kader van de topsportregeling moet voldoen.

meedoen - bewegen - presteren

2. Thema's

2.1 Actieve & gezonde leefstijl

Gezondheid is één van de belangrijkste welzijnsfactoren in onze maatschappij. Helaas ondervinden steeds meer mensen problemen met hun gezondheid. Uit onderzoek is bekend dat de gezondheid (zowel objectief als subjectief) afneemt als gevolg van ongezond leefgedrag van mensen. Bekend is dat lichaamsbeweging en gezonde voeding in belangrijke mate bijdragen aan de gezondheid van mensen. Ook in Zeeland is er in toenemende mate sprake van gezondheidsproblemen als gevolg van onvoldoende beweging en verkeerde voeding. Door hier op in te spelen verwachten we dan ook belangrijke gezondheidswinst (objectief en subjectief) te behalen.

Ambitie: 'Vergroten van het aantal mensen dat voldoende beweegt (volgens de NNGB)'.

De NNGB¹ is de Nederlandse Norm Gezond Bewegen, die is bepaald door het NISB². Het beïnvloeden en zelfs veranderen van gedrag van mensen is het lastigste dat er is. We moeten dan ook reëel zijn in onze verwachtingen om hier invloed op uit te kunnen oefenen. Toch zijn onze inspanningen erop gericht om in Zeeland een omslag te realiseren ten opzichte van de huidige situatie, waardoor de bewegingsgraad toeneemt en het aantal mensen met overgewicht afneemt.

Speerpunten: We richten onze inspanningen op drie doelgroepen, waarvan bekend is dat zij relatief onvoldoende bewegen en slechtere voedingspatronen hebben (jongeren, ouderen en inactieve werknemers). We kiezen er voor om bewezen effectieve methodes (evidence based) in te zetten en deze verder uit te bouwen.

2.1.1 Jongeren (4-23 jaar)

Juist voor jongeren is het belangrijk om voldoende te bewegen en te sporten. Naast het ontwikkelen van motorische vaardigheden is het ook goed voor de conditie. Gedragspatronen van jonge mensen zijn nog het beste te beïnvloeden. Door al op jonge leeftijd gezonde gedragspatronen aan te leren, kunnen later gezondheidsproblemen worden voorkomen.

¹ NNGB = een norm voor gezond beweeggedrag ontwikkeld door het NISB: voor kinderen 60 minuten per dag, voor volwassenen 30 minuten per dag.

² NISB: Nederlands Instituut voor Sport en Bewegen

meedoen - bewegen - presteren

Door de verdergaande individualisering wordt het echter steeds moeilijker om grote groepen jongeren aan te spreken. Het onderwijs heeft het grootste bereik onder deze doelgroep en is daarmee de belangrijkste partner om hier invulling aan te geven.

Om te bereiken dat meer jongeren voldoen aan de door het NISB² ontwikkelde norm NNGB¹ zetten wij in op:

Het verbeteren van het bewegingsonderwijs op de basisschool

Pas afgestudeerde PABO'ers mogen sinds een aantal jaar, op grond van hun diploma, geen gymnastiekonderwijs meer geven aan de groepen 3 t/m 8. Dit levert met name bij kleine scholen problemen op, omdat zij niet in staat zijn een full-time vakspecialist aan te stellen. Veel scholen hebben goede ervaring opgedaan met het inzetten van vakleerkrachten in combinatie met smal en breed bevoegde leerkrachten. Er is nog veel winst te boeken met het optimaal inzetten van verschillend personeel binnen het bewegingsonderwijs. Scholen kunnen hierin ook gezamenlijk optrekken binnen het bestuurlijk verband en/of binnen hun wijk/regio. Vooral voor kleine scholen geeft dit extra mogelijkheden.

De Rijksoverheid heeft besloten hier een impuls aan te geven met de *Impuls brede scholen, sport en cultuur*. Gemeenten voeren de impuls op lokaal niveau uit en kunnen vanaf 2009 in aanmerking komen voor een bijdrage van de Rijksoverheid. Gemeenten sluiten daartoe een lokale overeenkomst over de realisatie van combinatiefuncties met de lokale partijen. Gezien de schaal van een aantal Zeeuwse gemeenten ligt het voor de hand om samenwerking te zoeken bij de uitwerking. Als provinciale overheid zien wij een taak weggelegd om gemeenten hierin te ondersteunen om zo een maximaal effect van deze impuls voor Zeeland te bewerkstelligen. We vragen SportZeeland daar namens ons een actieve rol in te vervullen.

Versterken van het sportaanbod in de buitenschoolse opvang (bso)

Met ingang van 1 augustus 2007 zijn scholen verplicht om buitenschoolse opvang aan te bieden. Als gevolg van schaal, beschikbaarheid van vrijwilligers en de spreiding van voorzieningen blijkt het lastig om in Zeeland een goed en gevarieerd buitenschools sportaanbod samen te stellen.

In Zeeland komt de samenwerking tussen het onderwijs, de kinderopvang en sportaanbieders nog niet echt goed van de grond. We willen daar een impuls aan geven door SportZeeland hier namens ons een actieve rol in te laten vervullen. Verder willen wij hier ook recreatiebedrijven (watersport en verblijfsrecreatie) bij betrekken. We zullen in 2008 – 2009 twee pilots starten.

2. Thema's

Het breed invoeren van het concept van de sportieve en gezonde school

Doel is kinderen zo jong mogelijk gezond gedrag aan te leren. Op deze 'gezonde' scholen wordt niet alleen aandacht besteed aan bewegingsonderwijs op de school, maar ook aan bewegen buiten schooltijd, gezonde voeding en een actieve leefstijl van zowel ouders als kinderen. SportZeeland heeft op drie scholen een test uitgevoerd met het project genaamd "Schoolsport". Het project is zeer succesvol en daarom willen we deze methodiek in de komende jaren verder doorontwikkelen en samen met het onderwijs en gemeenten verspreiden in de provincie.

Aansprekende initiatieven

Er zijn groepen jongeren (met name in het voortgezet onderwijs) die op geen enkele manier met bewegen en sport bezig zijn. Door alternatieve projecten te subsidiëren wordt gepoogd deze doelgroep te bereiken. Een voorbeeld hiervan is het project 'Trappen Scoort' en 'Dubbel 30' waar leerlingen op een leuke manier kennis maken met bewegen. Via het programma 'Jeugd telt mee' uit de Beleidsprogrammering Sociale Zorg (BSZ) bieden we subsidiemogelijkheden.

Jeugdsportfonds

Uit onderzoek is gebleken dat jongeren met minder draagkrachtige ouders minder deelnemen aan sportactiviteiten. Het lidmaatschap van sportverenigingen is binnen deze groep erg laag. Vaak speelt de financiële situatie een belangrijke rol. Als provincie Zeeland willen we daar wat aan doen door samen met de Zeeuwse gemeenten te participeren in het Zeeuwse Jeugdsportfonds. Het Zeeuwse Jeugdsportfonds is onderdeel van het landelijk netwerk van jeugdsportfondsen. Doel van het Zeeuwse fonds is in een periode van drie jaar 500 kinderen, van minder draagkrachtige ouders, tegemoet te komen in de kosten voor het sporten van hun kinderen. Hiervoor wordt voor de opstart eenmalig € 25.000,- beschikbaar gesteld.

2.1.2 Ouderen

Naast jongeren zijn ouderen een doelgroep die onder het gemiddelde scoren als het gaat om het dagelijks voldoende bewegen. Bovendien blijken ouderen die nooit hebben gesport of aan bewegen hebben gedaan moeilijk bereikbaar. De drempel om naar een sportvereniging te gaan is hoog en als die eenmaal is genomen dan is de begeleiding vaak onvoldoende deskundig.

Om te bereiken dat meer ouderen voldoen aan de door NNGB moet er dus een aansprekend en afgestemd aanbod zijn. Het bereik onder ouderen is verreweg het grootst in wijk- en buurt- of zorgcentra. Daar willen we onze inzet dan ook op richten. We vragen SportZeeland daar invulling aan te geven.

meedoen - bewegen - presteren

2. Thema's

2.1.3 Inactieve 25 – 45 jarigen

Bij doelgroepenbeleid denken we vaak aan groepen jongeren en ouderen. Er is echter een belangrijke groep die we daardoor bijna vergeten en dat zijn mensen tussen 25 – 45 jaar. Deze doelgroep bestaat grotendeels uit werknemers. Bewegen is gezond en verhoogt de inzetbaarheid. Werknemers die voldoende bewegen verzuimen minder. Gebleken is dat binnen deze groep echter een aanzienlijk deel inactief is. Ruim 40% van de werkende Nederlanders beweegt niet voldoende volgens de norm voor gezond bewegen. Die zegt dat iedere volwassene tenminste vijf dagen per week 30 minuten matig intensief moet bewegen, zoals een stevige wandeling.

Natuurlijk ligt de primaire verantwoordelijkheid voor de eigen gezondheid bij de werknemers zelf, maar werkgevers en overheden hebben belang bij gezonde werknemers. Vanuit de landelijke overheid wordt hierop ingezet door bijvoorbeeld fiscale mogelijkheden te scheppen (fietsprive-regeling, bedrijfsfitness), gezondheidsbeleid in het kader van de Arbo wetgeving en campagnes als lunchwandelen, 30 minuten bewegen en fietsen naar je werk. Ook regionaal zijn er projecten / acties zoals: 'Fietsen Scoort'.

Alhoewel onze provinciale rol beperkt is willen we in aanvulling op bovenstaande, Zeeuwse werkgevers verleiden hier actief mee aan de slag te gaan. Om dat te bereiken vragen we SportZeeland een methodiek te ontwikkelen gericht op het bevorderen van een actieve en gezonde werkomgeving en dit kostendekkend uit te zetten onder Zeeuwse werkgevers.

2. Thema's

2.2 Participatie

Sport vervult een belangrijke functie als middel om individu overstijgende doelen te realiseren. Beleidsdoelstellingen op het terrein van participatie (meedoen) en leefbaarheid kunnen via sportactiviteiten worden bereikt. Hierbij kan gedacht worden aan doelen op het gebied van vrijwilligerswerk, veiligheid, waarden en normen of deelname van mensen met een beperking.

Ambitie: 'Inwoners van Zeeland participeren in het maatschappelijke leven in Zeeland met behulp van sport'

Speerpunten: Voor deze beleidsperiode wordt prioriteit gegeven aan de volgende speerpunten: vrijwilligerswerk, mensen met een beperking, chronisch zieken en sociale weerbaarheid.

2.2.1 Vrijwilligerswerk

Vrijwilligerswerk vergroot de sociale samenhang en zorgt ervoor dat mensen participeren. De laatste decennia loopt het aantal vrijwilligers terug met name onder jongeren. Verder neemt de roep om deskundigheid toe door de toenemende regelgeving en juridisering van de samenleving. Sport blijkt uit onderzoek bij uitstek het domein waar vrijwilligerswerk plaatsvindt. SportZeeland voert het project maatschappelijke stages in de sport uit. Het is gericht op ondersteuning van scholen en sportverenigingen bij de vormgeving van maatschappelijke stages in sportverenigingen. Vooral jongeren hebben belangstelling voor een maatschappelijke stage binnen de sportsector. In het kader van het sociaal beleid (BSZ) zijn er subsidiemogelijkheden voor:

- projecten gericht op het vergroten van de vrijwillige inzet onder jongeren;
- kennisuitwisseling en ontmoeting tussen vrijwilligersorganisaties;
- bevorderen van de deskundigheid van het vrijwillig bestuurlijk kader;
- vernieuwende projecten om het vrijwilligersbestand op peil te houden.

2.2.2 Mensen met een beperking en chronisch zieken

De begeleiding van deze groep mensen vraagt om specifieke kennis en deskundigheid. SportZeeland beschikt over een uitgebreide database met het G-sport aanbod in Zeeland en kan verenigingen en sporters ondersteunen door bemiddeling, deskundigheids-

bevordering en bij subsidieaanvragen. In het kader van de ABC-taken ondersteunt SportZeeland lokale partners bij de uitvoering.

Zo moeten gemeenten als verantwoordelijke voor het accommodatiebeleid hun sportterreinen en sporthallen geschikt maken voor mindervaliden. SportZeeland en Het Klaverblad kunnen gemeenten hierbij adviseren. Via BSZ heeft de provincie een stimuleringsregeling om, onder voorwaarden, publiek toegankelijke ruimten, waaronder sportvoorzieningen, fysiek toegankelijk te maken.

Deelname is echter meer dan infrastructuur. Sportevenementen vormen een prima middel om bij te dragen aan de sportparticipatie van deze doelgroep. Daar waar het om evenementen gaat met een regionale werkingssfeer zien wij hierin een rol voor de provincie weggelegd. Daarom stellen we jaarlijks aan vijf evenementen subsidie (ad maximaal € 2.000,-- per evenement) beschikbaar. Wij breiden de topsport en bijzondere evenementen regeling uit en stellen € 10.000,-- per jaar beschikbaar. Daarnaast is het mogelijk om, onder voorwaarden, vanuit BSZ projecten te financieren die de participatie van specifieke doelgroepen vergroot.

2.2.3 Vergroten sociale weerbaarheid

Sport kan een belangrijke rol spelen bij het vergroten van de fysiek/mentale weerbaarheid. Door sport kunnen kinderen leren regels te respecteren, discipline aanleren en wordt de fysieke en mentale weerbaarheid vergroot. In de afgelopen jaren heeft SportZeeland op projectbasis het Actiepunt Weerbaarheid uitgevoerd. Het Actiepunt Weerbaarheid richt zich op het vergroten van de fysieke en mentale weerbaarheid in relatie tot grensoverschrijdend gedrag. Om invulling te geven aan onze beleidsdoelstelling op het terrein van weerbaarheid (zie BSZ) continueren we het Actiepunt in deze beleidsperiode (tot 2010) vanuit de Beleidsprogrammering. Daarnaast verbreden we het aanbod gericht op het bevorderen van respect en het voorkomen van pestgedrag. In samenwerking met SportZeeland, de GGD en het RPCZ zal hiervoor een methodiek worden uitgezet.

meedoen - bewegen - presteren

2. Thema's

2.3 Bewegingsruimte

De omgeving waarin mensen leven, wonen en werken is van invloed op hun gezondheid. Die invloed kan heel direct zijn, zoals fijn stof of een toename van schadelijke UV-straling. De invloed op de gezondheid kan ook indirect zijn. Meer en meer blijkt echter dat wanneer bij de inrichting van de ruimte rekening gehouden wordt met sociale aspecten dit later ook economisch voordelen oplevert.

Met name bij het (her)inrichten van ruimte kan heel goed naar gezondheidsbevordering worden gekeken. Door het platteland op een aantrekkelijke manier te ontsluiten worden mensen verleid om meer te gaan bewegen. Ook de bewegingsruimte wordt verruimd. Ook wijken en gebouwen kunnen bijvoorbeeld uitnodigen tot bewegen. Je kunt hierbij verder denken aan voldoende speelruimte voor jeugd, ruimte voor sport of toegankelijkheid van natuurgebieden.

Ambitie: 'de ruimte in Zeeland is zodanig ingericht dat deze uitnodigt tot bewegen'

Speerpunten: Om invulling en uitwerking aan bovenstaande ambitie te geven richten we onze inzet op de aanleg van recreatieve netwerken en speelruimtes.

2.3.1 Recreatieve netwerk

Voor actief toerisme zijn recreatieve netwerken van groot belang. Het recreatieve netwerk vervult echter tegelijkertijd een functie als bewegingsruimte voor eigen inwoners. In het kader van onder meer het Provinciaal Economisch Beleidsplan, het Wandelnetwerk Zeeland en het Fietsknooppuntensysteem wordt uitwerking gegeven aan het onderhoud en het verbeteren van de gebruiksmogelijkheden van recreatieve netwerken.

Onder het recreatieve netwerk verstaan we zowel de infrastructuur (fietspaden, wandelpaden, ruiterspaden, ommetjes, aanlegsteigers voor kleine watersport, duiksport en bijvoorbeeld de pontjes) als de bewegwijzering, de routes, de aankleding van routes, de overstappunten op andere vormen van vervoer en de informatie over het netwerk. Al deze elementen bepalen gezamenlijk de aantrekkelijkheid voor fietsers, wandelaars, ruiters, skeelers en kanovaarders. Goede infrastructuur is en blijft belangrijk, maar dat

meedoen - bewegen - presteren

is nog geen garantie voor gebruik. Onze aandacht is daarom vooral gericht op de organisatie van het beheer en onderhoud van de bewegwijzering, vernieuwingen in het systeem van bewegwijzeringen, de kwaliteit van de routes, informatie over de beschikbare routes en op het vergroten van de aantrekkelijkheid van de routes door middel van de inrichting van overstapplaatsen of de digitale toegankelijkheid van natuurgebieden. Het Routebureau Zeeland, een organisatie waar de informatie over routes bijeen wordt gebracht en het beheer en onderhoud van routes wordt georganiseerd, speelt een grote rol in het verbeteren van ons recreatieve netwerk. Daarbij wordt ook grensoverschrijdend gewerkt voor aansluiting van de routenetwerken aan beide kanten van de grens.

2.3.2 Regeling Ruimte voor bewegen

Openbare speelruimten is belangrijk voor de jeugd, maar ook voor volwassenen biedt het ontspanning en bewegingsruimte en draagt bij aan de sociale cohesie, sociale veiligheid. Alhoewel gemeenten hier primair verantwoordelijk voor zijn, zien wij het als een uitdaging gemeenten te prikkelen meer aandacht te geven aan de inrichting en variatie in speelruimtes.

De openbare ruimte die als buitenspeelruimte kan worden benut, kan op verschillende manieren zijn ingericht. Natuurlijk met speeltoestellen, maar zeker ook als plein, parkje of natuurterrein. Voorwaarde is dat deze plaatsen goed en veilig bereikbaar en bespeelbaar zijn. Om te bevorderen dat gemeenten bij het (her)inrichten van de ruimte het bewegen van kinderen en volwassenen bevorderen, wordt via BSZ een regeling 'Ruimte voor bewegen' opgesteld. Doel is gemeenten te stimuleren bij de (her)inrichting van wijken ruimte te reserveren voor beweging. Het richtgetal voor het ruimtebeslag is de door VROM afgegeven norm van 3%. Per jaar willen we aan maximaal twee projecten subsidie verlenen. Voor nadere voorwaarden wordt verwezen naar de BSZ⁴.

⁴ Zie www.zeeland.nl.bsz voor de nadere voorwaarden.

meedoen - bewegen - presteren

2. Thema's

2.4 (Top)sportevenementen en sportpromotie

(Top)sportevenementen vervullen verschillende functies. Topsportevenementen dragen bij aan de promotie van Zeeland. Verder hebben (top)sportevenementen een voorbeeldfunctie voor de inwoners en gelden daarmee als instrument voor sportstimulering. Tot slot vertegenwoordigen ze ook een recreatieve functie en vaak een niet geringe economische waarde.

Vanuit het sportbeleid zetten we in op de sportpromotie waarde die (top)sportevenementen vervullen. Vanuit het algemene promotiebeleid willen we Zeeland op de kaart zetten. Sportevenementen zijn daarvoor een middel.

Breedtesportevenementen vallen primair onder de verantwoordelijkheid van de gemeenten. Daar waar het gaat om bovenlokale evenementen met een bovenregionale uitstraling zien wij een rol voor de provincie Zeeland weggelegd. Deze evenementen bieden ons namelijk de mogelijkheid om sport en tegelijk ook Zeeland op een positieve manier te profileren. Belangrijke criteria voor ons zijn daarbij kwaliteit en draagvlak.

Ambitie: 'Zeeland heeft tenminste 15 (top)sportevenementen met een bovenregionale uitstraling'

Speerpunten: Om hier invulling aan te geven richten we ons op kwalitatief hoogwaardige topsportevenementen het hele jaar door.

2.4.1 Jaarrondevenementen

In het Collegeprogramma Nieuwe verbindingen is vastgelegd om jaarlijks ten minste vijf grootschalige evenementen (waaronder ook sportevenementen) te ondersteunen. Doel hiervan is een gevarieerd aanbod van evenementen tot stand te brengen en seizoensverlenging in toeristisch opzicht te realiseren. Voor dit doel is jaarlijks een budget van € 125.000,-- beschikbaar.

2.4.2 Topsport en bijzondere sportevenementen regeling

Vanaf 2005 is er een subsidieregeling voor topsportevenementen en bijzondere sportevenementen. Doel van de regeling is de promotie van sport, door stimuleringsbijdragen te verlenen aan topsportevenementen en bijzondere sportevenementen. In 2009 is hiervoor € 90.000,-- beschikbaar. De criteria waaraan een subsidieverzoek moet voldoen vindt u achter in de brochure (pag. 47). Daar vindt u ook informatie over de aanvraagprocedure.

meedoen - bewegen - presteren

2. Thema's

2.5 Talentenondersteuning

Sporttalenten zijn de potentiële topsporters van de toekomst. Door goede begeleiding en ondersteuning kunnen we na een aantal jaar mogelijk van hun sportprestaties genieten.

Gemeenten richten hun inspanningen met name op de breedtesport. Hiermee wordt tenslotte veruit de grootste groep inwoners bereikt. De landelijke overheid focust zich op de ondersteuning van gevestigde topsporters met een zogenaamde A-status. Tussen breedtesport en gevestigde topsport zit echter een enorm gat. Daar ligt wat ons betreft ook een taak voor de provinciale overheid. Zeker als we kijken naar de schaal van Zeeland is samenwerking van alle betrokkenen van belang om talenten een kans te geven door te groeien tot het niveau van topsporter.

Ambitie: 'Zeeland heeft een topsportvriendelijk klimaat'

Speerpunten:

- Onderwijs en topsport
- Kennisplatform
- Talentenfonds

Vanuit NOC*NSF is de doelstelling uitgesproken om in iedere provincie een goed klimaat te ontwikkelen voor talenten en topsporters. Dit heeft geleid tot de opbouw van de zogenaamde Olympische Netwerken. Een Olympisch Netwerk is een netwerk van personen en organisaties die op verschillende vlakken de sporter kunnen ondersteunen in hun weg naar de top. Daartoe is het Olympisch Netwerk Zeeland opgericht. Sporters die zich inschrijven en een talentenstatus krijgen bij dit netwerk kunnen gebruik maken van voorzieningen op sportmedisch gebied, zoals een sportarts of sportfysiotherapeut. Ze kunnen tevens advies krijgen over onderwijs en topsport en daarnaast kunnen ze aanspraak maken op een financiële bijdrage uit het talentenfonds.

SportZeeland is als overkoepelende sportorganisatie voor Zeeland de aangewezen partner om het opleidingsklimaat voor sporttalenten in Zeeland te verbeteren. Via het prestatiecontract met SportZeeland maken we hierover afspraken. De inspanningen van SportZeeland worden gebundeld onder het Olympisch netwerk Zeeland en zijn gericht op:

meedoen - bewegen - presteren

2. Thema's

2.5.1 Onderwijs & topsport

Talenten dienen hun weg naar de top te combineren met het volgen van onderwijs. Er zijn in Nederland een aantal scholen die zich specifiek richten op topsport en daarmee de combinatie school en sport mogelijk maken. Deze zogenaamde LOOT-scholen zijn tot nu toe niet in Zeeland te vinden. De Zeeuwse schaal was te klein om een LOOT-school te starten. Er zijn wel drie zogenaamde topsportvriendelijke scholen die een aangepast lesprogramma aanbieden voor Zeeuwse sporttalenten: Ostrea Lyceum, SSG Scheldemond en SSG De Rede. Door een samenwerkingsverband aan te gaan komen deze wellicht in aanmerking voor een LOOT-status. Hierover wordt in 2008 een beslissing genomen.

2.5.2 Provinciaal Coachplatform

De coach/trainer vervult een belangrijke rol in de ontwikkeling van een sporttalent. Het is belangrijk dat de coach/trainer een goede begeleiding kan bieden aan het sporttalent. Om coaches/trainers te ondersteunen is het Provinciaal Coaches Platform opgericht, waarin coaches uit verschillende takken van sport hun kennis en ervaring uitwisselen. Ons doel is dit in de komende jaren verder uit te bouwen om zo het niveau van de coaches/trainers in Zeeland te optimaliseren. Het gaat dan over:

- Uitwisseling van kennis tussen Zeeuwse trainers/coaches uit dezelfde tak van sport.
- Samenwerking tussen Zeeuwse trainers/coaches uit verschillende takken van sport.
- Kennisuitwisseling met/ervaring opdoen van trainers buiten Zeeland.

2.5.3 Talentenfonds

Vanaf 2007 is er een talentenfonds ondergebracht bij SportZeeland. Het doel van het Zeeuws talentenfonds is om Zeeuwse sporters financieel te ondersteunen in hun ontwikkeling tot topsporter. De subsidie die via dit fonds aangeboden kan worden aan sporters geldt voor meerkosten of extra incidentele uitgaven die je moet maken voor het beoefenen van je sport op topniveau. De meerkosten waar in deze zin aan gedacht moet worden zijn bijvoorbeeld de kosten voor een trainingstage, een belangrijk sporttoernooi, aanschaf materialen en niet door de verzekering vergoede (para)medische kosten.

Sinds de opening van het Olympisch Netwerk Zeeland heeft zich een groter aantal talenten aangemeld dan voorzien. De dekking voor dit budget moet ons inziens worden gehaald uit sponsoring van het Zeeuwse bedrijfsleven. Echter om in de opstartfase het talentenfonds een kans van slagen te geven verlenen we hierin eenmalig een bijdrage ad € 25.000.--.

3. Financieel kader

Geld is geen garantie voor goede prestaties. Het gaat om de juiste inspanning op het juiste moment. De provinciale ambities op het terrein van sport en bewegen gaan aanzienlijk verder dan in voorgaande nota's. De verschuiving van met name ondersteuning naar het zelf ontwikkelen en initiëren van initiatieven rond een aantal thema's is een wezenlijke taakuitbreiding. De maatschappelijke betekenis van sport en de via sport te realiseren beleidsdoelstellingen rechtvaardigen deze versterkte inzet op sport & bewegen.

Voor de periode tot 2007 was op grond van de nota "Wat Zeeland Beweegt" een structureel financieel kader beschikbaar van € 400.000,-- voor SportZeeland en € 50.000,-- voor de topsportregeling. Om uitvoering te geven aan de in deze nota genoemde ambities is extra budget nodig voor:

- Uitvoeringsorganisatie SportZeeland structureel € 125.000,-- extra,
- de topsport en bijzondere sportevenementen regeling incidenteel in 2009 € 50.000,-- extra, waarvan € 10.000,-- voor G-sport.

In totaal komt het beschikbare structureel budget voor deze beleidsperiode daarmee op € 575.000,-- per jaar. Daarnaast wordt in 2008 incidenteel een bedrag van € 25.000,-- gereserveerd voor het Zeeuwse Jeugdsportfonds en incidenteel € 25.000,-- voor het Zeeuwse talentenfonds.

Het financiële kader ziet er voor de periode t/m 2009 als volgt uit:

	2008	2009
SportZeeland	€ 525.000	€ 525.000
Topsport en bijzondere sportevenementen	€ 50.000	€ 100.000
Jeugdsportfonds	€ 25.000	
Talentenfonds	€ 25.000	
TOTAAL :	€ 575.000 (structureel)	€ 575.000 (structureel)
	€ 50.000 (incidenteel)	€ 50.000 (incidenteel)

4. Monitor; 'meten is weten'

Meten is weten! Die term wordt in de sportwereld steeds vaker gebruikt. Atleten trainen met hartslag- en vermogensmeters om hun progressie nauwgezet te volgen. Ook als overheid willen we weten wat de resultaten zijn van onze inspanningen. Daarom monitoren we ons beleid. Het sportbeleid zoals dat in deze nota is neergelegd willen we periodiek blijven volgen. Doel is daarbij de gesignaleerde trends om te buigen. We volgen dat met behulp van indicatoren. Natuurlijk zijn de gekozen indicatoren niet alles omvattend, maar ze geven wel een indicatie van hoe de trend zich ontwikkelt.

In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van wat onze doelstellingen zijn en op welke indicatoren we willen meten:

THEMA	HUIDIGE TREND	INDICATOREN (zie ook bijlage 1)
1. Actieve gezonde leefstijl Vergroten van het aantal mensen dat voldoende beweegt (volgens de NNGB)	% mensen met overgewicht neemt toe, er wordt minder bewogen en ongezondere voeding genuttigd	% dat voldoet aan de Nationale Norm voor gezond bewegen
2. Participatie Inwoners van Zeeland participeren in het maatschappelijk verkeer door middel van sport	Het aantal jongeren dat vrijwilligerswerk verricht loopt terug.	Aantal vrijwilligers in de sport, lidmaatschap van verneigingen, sportdeelname mindervaliden en chronisch zieken, aanbod G-sporten, maatschappelijke stages
3. Bewegingsruimte De ruimte in Zeeland is zodanig ingericht dat deze uitnodigt tot bewegen	Er is steeds minder ruimte beschikbaar voor mensen om te bewegen Er is meer behoefte aan ruimte voor fietsen en lopen door toename senioren	Aantal km's beschikbare fiets- wandel- en ruitersporen, % speelruimte in nieuwe wijken
4. (Top)sportevenementen en sportpromotie Zeeland heeft tenminste 15 (top)sportevenementen met een bovenregionale uitstraling	De sportdeelname loopt terug, (top)sport wordt in toenemende mate ingezet als middel voor de promotie	Aantal topsportevenementen, bezoekersaantallen
5. Talentenondersteuning Zeeland heeft een topsportvriendelijk klimaat	Sporttalenten vertrekken relatief snel uit Zeeland a.g.v. gebrek aan voorzieningen, ondersteuning en competitie	Aantal sporters met een A of B-status, aantal sporters met een talentenstatus, aantal gehonoreerde bijdrages uit talentenfonds, aantal LOOT-scholen.

meedoen - bewegen - presteren

Bijlage 1

Achtergrondinformatie en statistische gegevens

Thema 1: Actieve gezonde leefstijl

Matig intensieve activiteit heeft een gunstig effect op de gezondheid, mits deze regelmatig wordt verricht. Voorbeelden van matig intensieve activiteiten zijn sport, fietsen van en naar het werk of school, stevig wandelen en tuinieren. Ook kan men lichamelijk actief zijn op het werk of door het verrichten van huishoudelijke werkzaamheden. Onvoldoende lichamelijke activiteit verhoogt de kans op vroegtijdig overlijden en kan het risico op het ontstaan van ziekten verhogen. Ook zijn er steeds meer aanwijzingen voor een risicoverhogend effect van onvoldoende bewegen op dementie en depressie.

Intensieve activiteit, zoals hardlopen of voetballen, verbetert bovendien de conditie van hart en longen. Voldoende bewegen kan het verloop van een ziekte gunstig beïnvloeden. Voldoende lichamelijke activiteit zorgt behalve voor behoud van gezondheid ook voor een gunstiger verloop van ziekten.

De meest genoemde reden om niet (voldoende) te bewegen is 'geen tijd', gevolgd door 'geen zin'. Van invloed op het beweeggedrag van vooral jongeren en ouderen zijn met name sociale omgevingsfactoren zoals sociale veiligheid, maar ook het beweeggedrag van bijvoorbeeld leeftijdsgenoten of ouders. Verder kan de fysieke omgeving, zoals de woonwijk en de gemeentelijke infrastructuur, mede bepalend zijn voor de lichamelijke activiteit. Voor kinderen blijkt dat verkeersonveiligheid, sociale onveiligheid en gebrek aan speelplaatsen belangrijke belemmeringen zijn om voldoende te sporten en te bewegen.

Landelijke cijfers

NNGB (Nationale Norm voor Gezond Bewegen)

De norm is 7 dagen in de week minimaal 1 uur besteden aan lichamelijke activiteiten (lopen of fietsen van en naar school, gymmen op school, sporten bij een vereniging en bijvoorbeeld voetballen op straat of zwaar lichamelijk werk).

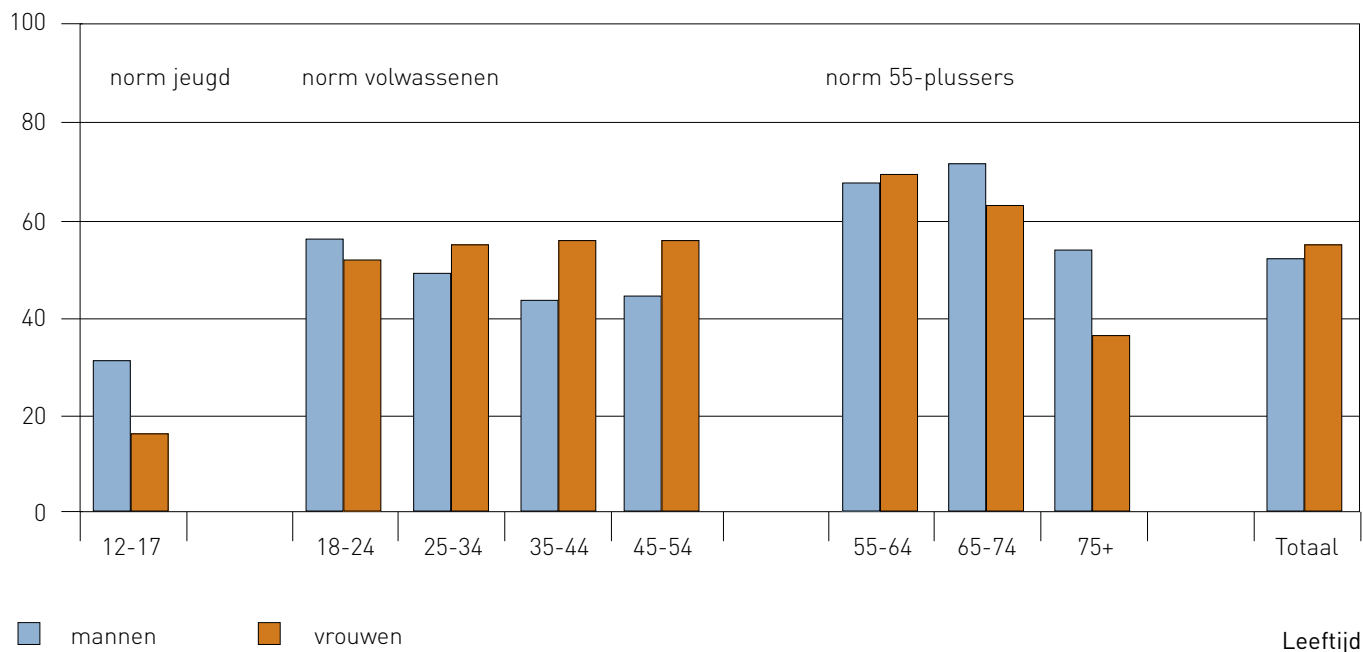
Uit het sociaal rapport 2006 blijkt dat ongeveer de helft (52%) van de Nederlandse bevolking tussen de 18 en 55 jaar voldoet aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen voor volwassenen. Jongeren (12 tot 18 jaar) voldoen het minst vaak aan de norm die voor hun leeftijdsklasse geldt: slechts 25%. Van de 55 tot 65 jarigen voldoet 68% van de mannen en 69% van de vrouwen aan deze norm. Voor 65 tot 75 jarigen zijn deze percentages respectievelijk 71% (mannen) en 63% (vrouwen). Boven de 75 jaar is het percentage dat voldoet aan de norm weer lager.

meedoen - bewegen - presteren

Circa 10% van de mensen is zeer inactief. Het percentage mensen dat zeer inactief is (op geen enkele dag een half uur bewegen), bedraagt 8% in de zomer en 12% in de winter. Met het stijgen van de leeftijd neemt het percentage mensen dat geheel geen intensieve activiteiten doet toe.

Circa 22% van de Nederlanders beweegt 3 maal per week gedurende 20 minuten intensief (fitnorm). Mannen voldoen vaker aan de fitnorm (25%) dan vrouwen (19%). Met het vorderen van de leeftijd daalt het percentage mensen dat aan de fitnorm voldoet en stijgt het percentage mensen dat geheel geen intensieve activiteiten doet. Hoogopgeleiden voldoen vaker aan de fitnorm (25%) dan laagopgeleiden (16%).

Percentage

Bijlage 1

Achtergrondinformatie en statistische gegevens

Zeeuwse cijfers

In Zeeland voldoet 56% van de inwoners aan de NNGB. Dat is dus iets lager dan het landelijke cijfer van 62,6%.

Als we specifiek kijken naar jongeren dan blijkt dat het percentage derdeklassers dat in de categorie 'actief' valt het grootst is in Noord-Beveland (38,3%) en het kleinst in Reimerswaal (12,4%). Van alle derdeklassers in Zeeland haalt 24,1% de norm, dat is iets onder het landelijk gemiddelde van 25%. Deze gegevens zijn afkomstig uit de jeugdmonitor Zeeland.

NORM GEZOND BEWEGEN						
	inactief	semi-inactief	semi-actief	normactief	Total	
	Row N %	Row N %	Row N %	Row N %	Row N %	Count
Gemeente Borsele	18,8%	12,7%	42,1%	26,4%	100,0%	197
Goes	25,5%	24,4%	28,1%	22,1%	100,0%	349
Hulst	18,1%	23,3%	31,1%	27,5%	100,0%	193
Kapelle	15,8%	16,7%	37,7%	29,8%	100,0%	114
Middelburg	25,7%	20,0%	28,6%	25,7%	100,0%	385
Noord-Beveland	18,3%	13,3%	30,0%	38,3%	100,0%	60
Reimerswaal	24,2%	13,9%	49,5%	12,4%	100,0%	194
Schouwen-Duiveland	24,3%	22,6%	29,8%	23,3%	100,0%	292
Sluis	23,3%	24,2%	34,5%	17,9%	100,0%	223
Terneuzen	20,4%	19,4%	36,1%	24,1%	100,0%	402
Tholen	25,3%	20,0%	33,2%	21,6%	100,0%	190
Veere	14,7%	14,7%	44,1%	26,6%	100,0%	143
Vlissingen	22,3%	17,7%	30,7%	29,3%	100,0%	283
Total	22,2%	19,6%	34,0%	24,1%	100,0%	3025

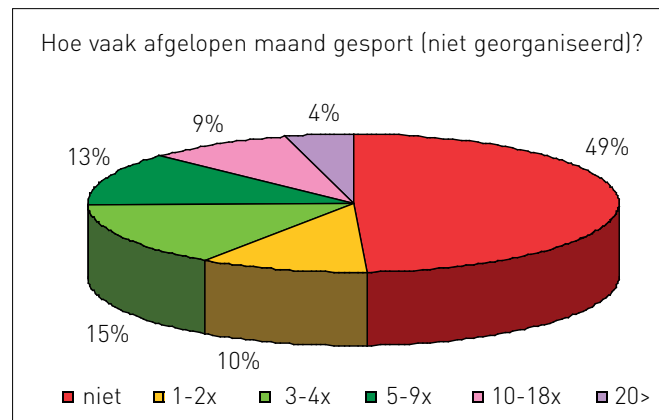
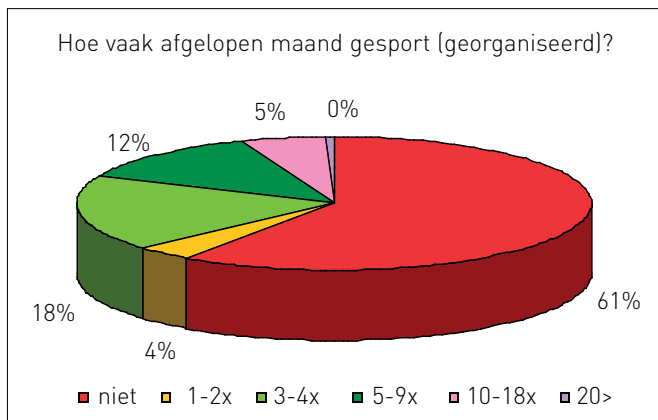
meedoen - bewegen - presteren

Onderverdeeld naar onderwijssoort levert dit het volgende beeld op:

		NORM GEZOND BEWEGEN					
		inactief	semi-inactief	semi-actief	normactief	Total	
		Row N %	Row N %	Row N %	Row N %	Row N %	Count
Wat voor soort onderwijs volg je?	vmbo	24,6%	19,8%	31,5%	24,2%	100,0%	1888
	havo	19,6%	18,1%	39,0%	23,3%	100,0%	708
	vwo	19,3%	18,2%	36,7%	25,8%	100,0%	616
	vso	35,1%	26,0%	14,3%	24,7%	100,0%	77
	Total	22,8%	19,2%	33,7%	24,3%	100,0%	3289

Sportdeelname

Onder sporten wordt zowel de georganiseerde sport (sport in verenigingsverband) als de overige, ongeorganiseerde sportactiviteiten verstaan. In 2004 rapporteerde Scoop in het Sociaal Rapport hoe vaak er gesport werd per maand.

Thema 2: Participatie

Lidmaatschap van sportverenigingen

De laatste jaren daalt het aantal mensen (6 – 79 jaar) dat voor hun sportbeoefening lid is van een sportvereniging licht (36% van de bevolking). Van de sportende bevolking daalde echter het aandeel verenigingsleven licht tot 53%, dit komt doordat het aantal ongeorganiseerde sporters toenam. Van degene die lid is van een vereniging is driekwart lid van één vereniging en bijna een kwart van twee verenigingen.

Het lidmaatschap van sportverenigingen onder jongeren (6-24 jaar) daalt drastisch rond het 14e levensjaar en blijft ook daarna sterk dalen.

Vrijwilligerswerk in de sport

Zonder betrokken vrijwilligers draait de sport niet. Van de bevolking van 16 jaar en ouder is 16% betrokken bij vrijwilligerswerk. Daarvan is 11% actief in de sport. Landelijk is het percentage sportvrijwilligers de laatste jaren stabiel (bij een groeiend aantal sporters). Sport blijft daarmee de maatschappelijke sector met het grootste aandeel leden van clubs en organisaties en vrijwilligers. Mensen die sporten zijn vaker actief als vrijwilliger dan niet-sporters. Met name onder jongeren is er een dalende trend in het vrijwilligerswerk. Ook in Zeeland zien we deze tendens terug.

Om jongeren meer te betrekken bij vrijwilligerswerk in de sport zijn wij in 2007 gestart met het project "Maatschappelijke stages in de sport". In totaal zijn tot nu toe 88 leerlingen gestart met een maatschappelijke stage. De verwachting is dat dit aantal voor dit schooljaar nog verder zal groeien tot ongeveer 100 leerlingen. Op dit moment zijn er 25 sportverenigingen die participeren.

G-sporten

Het lidmaatschap van jongeren met een beperking is net zo groot als van jongeren zonder beperking. Bij de oudere leeftijdsgroepen zijn er wel duidelijke verschillen. Van de 25 – 79 jarigen zonder beperking is de sportdeelname van mensen met een beperking vele malen geringer.

Het aanbod voor G-sporten is overzichtelijk bijeen gebracht in de sportwijzer voor mensen met een beperking of chronische aandoening. Hieruit blijkt dat er in Zeeland een gevarieerd en gespreid aanbod is voor 30 sporten voor mensen met een beperking of chronische aandoening. Deze is te vinden op www.sportzeeland.nl

meedoen - bewegen - presteren

Thema 3: Bewegingsruimte

Bij dit thema speelt naast de kwantiteit (aantal km's) ook de kwaliteit in de zin van ontsluiting, bewegwijzering, onderhoud en beheer een belangrijke rol. Dit laatste is echter moeilijk in cijfers uit te drukken, wel dient te worden voldaan aan kwaliteitscriteria.

Wandelroutes

Het eerste gekwalificeerde wandelnetwerk bedraagt 75 km (Kiekendiefpad) en dit najaar volgt de volgende 75 km in de zak van Zuid-Beveland. In 2009 nogmaals 75 km in Zuid-Beveland en oplevering van de Domburgse watergang op Walcheren (ca 35 km). In 2010 volgt dan nog het complete wandelnetwerk Walcheren. Routes dienen te voldoen aan kwaliteitscriteria.

Fietsroutes

Via het Fietsknooppuntensysteem is in de achterliggende jaren een dekkend netwerk gecreëerd van fietsroutes inclusief bewegwijzering waarbij routes dienen te voldoen aan kwaliteitscriteria.

Ruiterpaden

In de komende jaren wordt gewerkt aan het opzetten en uitbreiden van het Ruiterpadennetwerk. Routes dienen te voldoen aan kwaliteitscriteria.

Thema 4: (Top)sportevenementen en sportpromotie

In het kader van de provinciale topsport en bijzondere sportevenementenregeling zijn in de achterliggende jaren aan diverse evenementen stimuleringsubsidies verleend. Jaarlijks gaat het in Zeeland in totaal om zo'n 15 evenementen variërend van de Kustmarathon tot de Delta Tour Zeeland.

Thema 5: Talentondersteuning

Sporters die op het hoogste niveau acteren krijgen van het NOC-NSF een zogenaamde status. De status varieert van een A en B-status en is bedoeld voor gevestigde topsporters. Met deze status krijgen zij ondersteuning en een financiële tegemoetkoming. Landelijk zijn er zo'n 500 sporters met een A-status en 800 met een B-status (dit aantal fluctueert). In Zeeland zijn er momenteel 4 sporters met een A/B status. Gerelateerd aan het aantal inwoners is dat relatief weinig.

Achtergrondinformatie en statistische gegevens

Daarnaast worden er vanuit de bonden zogenaamde talentenstatus's toegekend. Er zijn in Zeeland momenteel 16 sporters met een status van belofte – (inter)nationaal talent en nog eens 21 sporters met een talentenstatus.

Er is in Zeeland momenteel geen LOOT-opleiding, wel zijn er drie zogenaamde topsportvriendelijke scholen. Een LOOT-opleiding is een school waar je als sporttalent onderwijs en sport samen kan ontwikkelen. Dit is mogelijk vanaf klas 1 in het voortgezet onderwijs. LOOT staat voor Landelijk Overleg Onderwijs en Sport. Er zijn 27 LOOT-scholen in Nederland. De dichtsbijzijnde staat in Bergen op Zoom.

Interessante websites

www.sportzeeland.nl – SportZeeland; sportservice, sportadvies en sportpromotie
www.actiepuntzeeland.nl – Steunpunt mentale en fysieke weerbaarheid
www.schoolsport.nl – Actieve en gezonde leefstijl voor basisschoolleerlingen
www.olympischnetwerkzeeland.nl – Olympisch Netwerk Zeeland
www.seniorgames2009.nl – De Europese Senior Games komen in 2009 naar Zeeland
www.scoop.nl – Zeeuws instituut voor Culturele en Sociale Ontwikkeling
www.30minutenbewegen.nl – Campagne 30 minuten bewegen
www.nisb.nl – Nederlands Instituut voor Sport en Beweging
www.mulierinstituut.nl – Mulier Instituut, centrum voor sociaal wetenschappelijk sportonderzoek
www.sport.nl – NOC*NSF, een wegwijzer in sportland
www.sportengemeenten.nl – Vereniging Sport en Gemeenten
www.nebasng.nl – Gehandicaptensport Nederland
www.minvws.nl – Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

meedoen - bewegen - presteren

Bijlage 2

Beleidsregels (top) sportevenementenregeling

Beleidsregels (top) sportevenementenregeling, bepaald in hoofdstuk 7 van het Algemeen Subsidiebesluit (ASB) Zeeland 2007. Het volledige ASB is te raadplegen op <http://loket.zeeland.nl/subsidies>

7.1 Algemene bepalingen

Artikel 7.1.1

Subsidie kan worden verleend voor een in een paragraaf van dit hoofdstuk bedoelde activiteit.

Artikel 7.1.2

De activiteit dient plaats te vinden in de provincie Zeeland.

Artikel 7.1.3

Voor de beoordeling van de aanvraag wordt advies gevraagd aan de Stichting SportZeeland.

7.2 Topsportevenementen

Artikel 7.2.1

Een topsportevenement is een evenement:

- dat door de betreffende landelijke sportbond of het NOC*NSF wordt gekwalificeerd als van het hoogste niveau in de betreffende tak van sport, en
- waarbij ten minste de helft van het aantal deelnemers bestaat uit beoefenaren op het hoogste niveau van die tak van sport.

Artikel 7.2.2

Gedeputeerde staten kunnen besluiten om aan een sportevenement, dat niet voldoet aan de eisen van artikel 6.2.1, een subsidie toe te kennen indien zij menen dat het sportevenement kan uitgroeien tot een topsportevenement.

7.3 Bijzondere sportevenementen

Artikel 7.3.1

Een bijzonder sportevenement is een sportevenement dat voor Zeeland uniek of buitengewoon is en een publiek bereik heeft van ten minste 500 personen.

Artikel 7.3.2

1. De subsidieaanvraag voor een evenement dat plaatsvindt:
 - a. in de eerste zes maanden van een kalenderjaar wordt ingediend voor 1 november daaraan voorafgaand;
 - b. in de laatste zes maanden van een kalenderjaar wordt ingediend voor 1 mei daaraan voorafgaand.
2. De behandelingstermijn van de aanvraag voor een evenement als bedoeld in het eerste lid onder a respectievelijk b vangt aan op 1 november respectievelijk op 1 mei.

Artikel 7.3.3

De aanvragen worden ten opzichte van elkaar afgewogen.

Toelichting

Organiseert u een topsportevenement in Zeeland? Heeft uw evenement een grote toeristische uitstraling? Nemen er nationale en/of internationale toppers deel aan uw evenement? Dan is de provinciale subsidieregeling topsport- of bijzondere sportevenementen misschien iets voor u!

Voor wat is subsidie mogelijk?

Er zijn binnen deze regeling twee categorieën: topsportevenementen en bijzondere sportevenementen. Onder topsportevenementen verstaan we sportactiviteiten die een kwalificatie van een landelijke sportbond en NOC*NSF hebben. Daarnaast moet het evenement van het hoogste niveau in de betreffende tak van sport zijn. Onder bijzondere sportevenementen verstaan we sportevenementen die voor Zeeland uniek of buitengewoon zijn, bijvoorbeeld door een grote toeristische of economische uitstraling.

Voor wie is subsidie mogelijk?

Alle organisaties die een topsportevenement of bijzonder sportevenement organiseren.

Welke criteria gelden voor subsidie?

Het Algemeen Subsidiebesluit 2007 is van toepassing op alle subsidieverlening door de provincie. Voor de sportevenementen is hierin een apart hoofdstuk opgenomen met specifieke criteria. Deze specifieke criteria treft u aan op pagina 47 en 48. Het complete Algemeen Subsidiebesluit 2007 kunt u raadplegen op onze website www.zeeland.nl/verkort/sport.

Wanneer moet ik mijn verzoek indienen?

Verzoeken voor topsportevenementen kunnen het hele jaar door worden ingediend, maar moeten 12 weken voordat het evenement plaatsvindt binnen zijn. Verzoeken voor bijzondere sportevenementen in de eerste zes maanden van een kalenderjaar wordt ingediend vóór 1 november daaraan voorafgaand. Dus als uw evenement tussen 1 januari 2009 en 30 juni 2009 plaatsvindt, moet uw verzoek vóór 1 november 2008 binnen zijn. Verzoeken voor bijzondere evenementen die plaatsvinden in de laatste zes maanden van een kalenderjaar worden ingediend vóór 1 mei daaraan voorafgaand.

meedoen - bewegen - presteren

Hoe moet ik subsidie aanvragen?

Om subsidie aan te vragen dient u een aanvraagformulier met begroting te sturen aan:

Provincie Zeeland

Directie Samenleving, Bestuur en Organisatie

Postbus 153

4330 AD Middelburg

Dit aanvraagformulier vindt u op onze website: www.zeeland.nl/verkort/sport.

Waar kan ik terecht met mijn vragen?

Via de website www.zeeland.nl/verkort/sport houden we u op de hoogte van de subsidiemogelijkheden met betrekking tot sport.

Natuurlijk kunt u ook telefonisch contact met ons opnemen, via 0118 631604 (Tjitte van den Buijs) of 0118 631825 (Ineke Houmes).

Zeeland in actie: Provinciale nota sport en bewegen 2008 - 2010

meedoen - bewegen - presteren

COLOFON

Uitgave

Provincie Zeeland

Coördinatie

Provincie Zeeland,
Directie Samenleving,
Bestuur en Organisatie

Fotografie

- Anda van Riet (4)
- Els Dominicus (2)
- Ineke Houmes
(omslag, 6, 8, 26, 28, 30, 46)
- KJ Projects (22)
- Mechteld Jansen (12, 18, 24)
- Marja Noordhoek (14, 20)
- Sxc.hu (32, 34, 36, 38)
- Flickr (50)

Prepress

Provincie Zeeland,
Afdeling I&D

Druk

LnO, Zierikzee